

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lipca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny–Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: sędzia Hanna Bartkowiak

2 Protokolant: prot. sąd. Patrycja Makuch

4przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Agnieszki Krysmann

po rozpoznaniu w dniu 16 lipca 2020 r.

sprawy **G. M.**

oskarżonego z art. 209 § 1a kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

5od wyroku Sądu Rejonowego w Gnieźnie

z dnia 19 lutego 2020 r., sygn. akt II K 518/19

1. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) w miejsce orzeczeń z pkt 1 i 2 uznaje oskarżonego G. M. za winnego tego, że w okresie od dnia 11 listopada 2012 roku do dnia 11 czerwca 2019 roku w F. gm. Ł. uchylał się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 23 września 2009 roku - sygn. akt I C (...), poprzez nielożenie świadczenia alimentacyjnego w kwocie 500 złotych miesięcznie na rzecz małoletniego syna J. M., przez co łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej trzech świadczeń alimentacyjnych, czym naraził pokrzywdzonego na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, tj. popełnienia przestępstwa z art. 209 § 1a kk i za to na podstawie art. 209 § 1a kk w zw. z art. 33 § 1 i 3 kk wymierza oskarżonemu karę grzywny w ilości 250 (dwustu pięćdziesięciu) stawek dziennych, przy ustaleniu stawki dziennej grzywny na kwotę 30 (trzydziestu) złotych,

b) uchyla orzeczenia z punktów 3 i 4.

2. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

3. Zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 złotych i wymierza mu opłatę za obie instancje w kwocie 750 złotych.

Hanna Bartkowiak

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 462/20

Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Gnieźnie z dnia 19 lutego 2020 r., sygn. akt II K 518/19

0.11.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

0.11.3. Granice zaskarżenia

0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w części

w całości

#

co do winy

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
0.11.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów	
---	---------------	--

0.11.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

0.12.1. Ustalenie faktów

0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty

0.12.2. Ocena dowodów

0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

<p>0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

<p>. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>		
Lp.	Zarzut	
3.1.	<p>Obraza przepisów postępowania, tj. art. 7 kpk i art. 410 kpk poprzez błędną, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę materiału dowodowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w zakresie uznania przez Sąd Rejonowy wyjaśnień oskarżonego za niewiarygodne w części, w jakiej oskarżony wskazywał na brak świadomości co do istnienia obowiązku alimentacyjnego względem małoletniego J. M., mimo iż oskarżony w sposób przekonujący i jednoznaczny wskazał na przyczyny leżące u podstaw przekonania braku istnienia jakichkolwiek zobowiązań po stronie oskarżonego względem małoletniego, - w zakresie, w jakim Sąd uznał wyjaśnienia oskarżonego za niewiarygodne w części, w jakiej oskarżony wskazywał na fakt, iż okoliczności rozstania z matką małoletniego zbudowały w oskarżonym pewność, iż nie 	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>

	<p>jest ojcem małoletniego J. M., a zatem brak jest podstaw do obciążania oskarżonego kosztami jego utrzymania,</p> <p>- w zakresie, uznania przez Sąd wyjaśnień oskarżonego za niewiarygodne w części, w jakiej oskarżony wskazywał na fakt, iż w toku postępowania rozwodowego nie działał w sposób świadomy i nie rozumiał w pełni konsekwencji decyzji, jakie w jego toku zapadły,</p> <p>- poprzez uznanie za wiarygodne zeznań K. S. w kwestii ojcostwa oskarżonego oraz początkowej realizacji obowiązków wynikających z orzeczenia rozwodu, mimo iż stoją one w oczywistej sprzeczności z treścią wyjaśnień oskarżonego.</p>	
<p>Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Sąd odwoławczy stanął na stanowisku, iż przeprowadzona przez Sąd Rejonowy ocena dowodów była prawidłowa i uwzględniała w odpowiednim stopniu dyrektywy z art. 7 kpk, a więc zasady prawidłowego rozumowania oraz wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego. Trzeba podkreślić, iż Sąd I instancji w treści uzasadnienia zaskarżonego rozstrzygnięcia przedstawił wszystkie dowody, którym przyznał przymiot wiarygodności, a także wyodrębnił te, które na przypisanie takiej cechy nie zasługiwały. Nie zabrakło też w uzasadnieniu wskazania powodów, które wpłynęły na takie a nie inne ukształtowanie oceny zgromadzonych w sprawie dowodów. Sąd odwoławczy po wnikliwym i dokładnym zapoznaniu się z aktami sprawy nie dostrzegł</p>		

powodów, które przemawiałyby za tym by w jakiegokolwiek części podważać słuszność przedstawionej w uzasadnieniu wyroku oceny materiału dowodowego.

Konieczne jest jeszcze zwrócenie uwagi na fakt, że obrońca G. M. podważając słuszność sądowej oceny dowodów nie powołał konkretnych zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy czy doświadczenia życiowego, które miałyby zostać naruszone przez Sąd Rejonowy przy wykonywaniu tej czynności. Apelujący uchybienia w tej kwestii łączy de facto jedynie z tym, że okoliczności wynikające z dowodów, którym Sąd Rejonowy przyznał przymiot wiarygodności były odmienne aniżeli to co podawał w swoich wyjaśnieniach podsądny. Obrońca konstruując w taki sposób ten zarzut zdaje się zapominać, iż podnoszenie zarzutu opartego jedynie na odmiennej ocenie dowodów dokonanej przez skarżącego, bez wskazania błędów natury faktycznej, logicznej, usterek w rozumowaniu, oparcia się na nieujawnionym materiale dowodowym albo oparcia się tylko na części materiału dowodowego, nie może prowadzić do podważenia wyroku Sądu I instancji. We wniesionej w niniejszej sprawie apelacji skarżący tak właśnie czynił, skoro przedstawił jedynie własną, odmienną od dokonanej przez Sąd I instancji ocenę dowodów i to jeszcze taką, która nie respektowała wymogu uwzględnienia całokształtu ujawnionych w sprawie okoliczności. Ten przewidziany w art. 410 kpk obowiązek dotyczy nie tylko sądu przy rozstrzygnięciu konkretnej sprawy, ale także powinien być przestrzegany w środkach odwoławczych przez skarżących. Bez tego zawarte tam

rozważania zawsze będą oceniane jako nieuprawnione, a więc i dowolne (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2019 r., sygn. akt II KK 135/19, opubl. Legalis nr 1922670).

Naturalną konsekwencją poczynionych rozważań było uznanie za chybione stwierdzeń zawartych w apelacji odnoszących się do błędnej oceny wyjaśnień oskarżonego, zwłaszcza w zakresie rzekomego przekonania G. M. do tego, że J. M. nie jest jego synem. Wszelkie te wskazania stały w całkowitej opozycji do wiarygodnych zeznań K. S., w których zaprzeczyła by przed rozprawą rozwodową powiedziała podsądnemu, że nie jest ojcem J. M.. Trudno uznać te tłumaczenia za przekonujące jeszcze z jednego powodu, a mianowicie braku jakichkolwiek czynności prawnych ze strony G. M. zmierzających do zweryfikowania ojcostwa J. M., czy też podważenia treści wyroku rozwodowego odnośnie zasądzonych na rzecz syna alimentów (choćby poprzez wniesienie apelacji). Skoro bowiem oskarżony był przekonany co do tego, że nie jest ojcem powinien uczynić wszystko by nie dopuścić do pozostawania w obiegu prawnym orzeczenia zasądzającego od niego na rzecz J. M. renty alimentacyjnej. Tymczasem podsądny na rozprawie rozwodowej zgodził się na orzeczenie alimentów w kwocie żądanej przez K. S.. Nie ulega żadnej wątpliwości, iż był on w pełni świadomy ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego, gdyż znał treść wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 23 września 2009 r., sygn. akt I C (...), a mimo tego nie płacił alimentów na rzecz syna właściwie

od chwili wydania orzeczenia (poza jednorazową zapłatą kwoty 300 zł przed okresem objętym zarzutem). Sąd Rejonowy całkowicie trafnie odmówił przymiotu wiarygodności wyżej omówionej części wyjaśnień oskarżonego i przyjął, że wskazania te stanowiły jedynie element obranej linii obrony tym postępowaniu karnym. Warto podkreślić, że wskazania apelacji jakoby oskarżony miał ustalić z matką J. M., że nie będzie partycypował w kosztach utrzymania dziecka nie znajdują żadnego potwierdzenia w wiarygodnych zeznaniach K. S..

Zaznaczenia wymaga, że przedmiotowe postępowanie miało na celu ustalenie w oparciu o zebrane dowody, czy podsądny popełnił zarzucony mu przez prokuratora czyn, a nie weryfikowanie stanu psychicznego w jakim znajdował się G. M. w trakcie postępowania rozwodowego. Sąd I instancji nie był więc uprawniony do wypowiedzania się i oceniania, czy podsądny w trakcie wspomnianego postępowania rozwodowego działał w sposób świadomy i czy rozumiał konsekwencje decyzji, jakie w jego toku zapadły. Sąd Rejonowy był związany treścią prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 23 września 2009 r., sygn. akt I C (...), z którego wynikał wprost nałożony na G. M. obowiązek comiesięcznego uiszczania na rzecz syna renty alimentacyjnej. Znamiennym jest, że w toku postępowania rozwodowego oskarżony w żaden sposób nie wskazywał by znajdował się w złej kondycji psychicznej i w związku z tym nie mógł uczestniczyć w procesie. Podkreślić jeszcze w tym miejscu należy, że w przedmiotowym postępowaniu ani

Podsądny, ani jego obrońca nie wykazali w żaden sposób by rzeczywiście G. M. nie był ojcem J. M., a ograniczyli się do przedstawiania niczym niepodpartych teorii na ten temat.

Sąd Okręgowy nie miał również żadnych zastrzeżeń co do dokonanej przez Sąd niższej instancji oceny zeznań świadka K. S.. W uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia znalazły się rzeczowe argumenty wskazujące na trafność przypisania temu dowodowi przymiotu wiarygodności w całej rozciągłości. Istotnym jest, że zeznania tego świadka korelowały z treścią pozostałych uznanych za wiarygodne dowodów. Natomiast to, że treść wskazań K. S. nie była zgodna z wyjaśnieniami oskarżonego nie stanowiło podstawy do przyjęcia, że ocena tego konkretnego dowodu była błędna. Dyrektywy kształtujące zasady oceny dowodów w procesie karnym nie wymagają by każdorazowo dawać wiarę jedynie wyjaśnieniom oskarżonego. Tak więc odmówienie przymiotu wiarygodności wyjaśnieniom podsądnego w sytuacji, gdy treść jego wyjaśnień stoi w opozycji do pozostałego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie stanowi naruszenia przepisu art. 7 kpk.

Obrońca oskarżonego w ramach omawianego zarzutu wskazał również na naruszenie przepisu art. 410 kpk, jednak nie wyjaśnił w czym miałyby się owa obraza przejawiać. W takiej sytuacji szczegółowe odniesienie się do wskazanego zarzutu było niemożliwe. Sąd Okręgowy podaje jedynie, że podstawę wyroku stanowił całokształt okoliczności

<p>ujawnionych w toku rozprawy głównej. Warto w tym miejscu jeszcze wskazać, że przepisu art. 410 kpk nie można rozumieć w ten sposób, że każdy z przeprowadzonych dowodów ma stanowić podstawę ustaleń faktycznych. Nie można zarzucać, że niektóre dowody nie stanowiły podstawy ustaleń faktycznych, jeżeli sąd je rozważył i odrzucił na płaszczyźnie art. 7 kpk jako niewiarygodne (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 2018 r., IV KK 242/18, Legalis nr 1809309).</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Zmiana zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu, ewentualnie uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Brak podstaw do uwzględnienia powyższych wniosków z uwagi na całkowitą niezasadność omówionego zarzutu. Kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia nie potwierdziła by w badanej sprawie doszło do uchybień w zakresie oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Nie zaistniały więc w tej sprawie żadne powody przemawiające za wydaniem orzeczenia reformatoryjnego. Przeprowadzone postępowanie dowodowe było kompleksowe, postępowanie odwoławcze nie ujawniło podstaw do przeprowadzenia w sprawie dodatkowych dowodów, czy</p>		

<p>konieczności przeprowadzenia przewodu sądowego od nowa, tak więc nie było także podstaw do wydania orzeczenia kasatoryjnego.</p>		
Lp.	Zarzut	
<p>3.2.</p>	<p>Obraza przepisów postępowania, tj. art. 170 § 1 pkt 3 kpk poprzez oddalenie wniosku dowodowego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu badań genetycznych dla wykazania, iż oskarżony nie jest ojcem J. M., mimo iż okoliczność ta ma kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Nie miał racji obrońca jakoby okoliczność, czy G. M. jest ojcem J. M., czy też nie, miała kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia badanej sprawy. Bowiem dla bytu przestępstwa z art. 209 § 1 kk nie jest istotne, kto jest biologicznym rodzicem dziecka, ale na kim ciąży obowiązek alimentacyjny. Dodać należy, iż wszelkie kwestie związane z ustaleniem, czy zaprzeczeniem ojcostwa kierować należy na drogę postępowania cywilnego, gdyż sąd karny nie może ustalać, czy oskarżony jest, czy też nie jest biologicznym ojcem dziecka (nawet jeżeli zostaną przedłożone wyniki badań DNA). Kluczowe znaczenie dla ustalenia, czy doszło do uporczywego uchylania się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego ma to, czy taki obowiązek na oskarżonym ciążył i czy ewentualnemu jego niewykonywaniu towarzyszyły cechy</p>		

opisane w art. 209 § 1 i § 1a kk (wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 16 maja 2017 r., sygn. akt IV Ka 389/17, Legalis nr 2110635). W związku z poruszonym w tym procesie przez obronę ciekawym zagadnieniem prawnym warto jeszcze wskazać, że zaprzeczenie ojcostwa wywołuje skutki prawne ex tunc w znaczeniu stanu cywilnego uprawnionego do alimentów, czyli dopiero od prawomocnego orzeczenia sądu w przedmiocie wykluczenia biologicznego i prawnego ojcostwa. Natomiast ex nunc w zakresie obowiązków obligacyjnych. Oznacza to, że nawet utrata przez oskarżonego statusu ojca biologicznego nie pozwalałaby na stwierdzenie jakoby jego zachowanie wobec uprawnionego do alimentacji J. M. pozbawione było bezprawności. Mając na względzie ochronę dobra prawnego, jaką stanowi opieka, należy wskazać, że jej znaczenie, nawet w sytuacji zerwania więzi prawnej ojcostwa, nie zostaje pozbawione ochrony prawnej. W dalszym ciągu zachowanie skazanego z art. 209 kk charakteryzuje się bezprawnością rozumianą jako czyn zakazany przez prawo (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 15 listopada 2019 r., sygn. akt II AKz 755/18, Legalis nr 2280107). Tak więc nie miał racji obrońca podsądny twierdząc, że oddalenie przez Sąd Rejonowy wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu badań genetycznych stanowiło obrazę przepisu art. 170 § 1 pkt 3 kpk.

Wniosek

Zmiana zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od

zasadny

zarzucanego mu czynu, ewentualnie uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.	# częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Brak podstaw do uwzględnienia powyższych wniosków z uwagi na całkowitą niezasadność omówionego zarzutu. Sąd Rejonowy słusznie oddalił wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu badań genetycznych albowiem okoliczność, czy G. M. był biologicznym ojcem J. M. nie miała znaczenia dla oceny bezprawności jego zachowania polegającego za zaniechaniu uiszczania alimentów na rzecz syna. Nie było więc powodów by z uwagi na wspomniane oddalenie tego wniosku dowodowego wydać w toku postępowania odwoławczego wyrok reformatoryjny, czy też kasatoryjny.		
Lp.	Zarzut	
3.3.	Błąd w ustaleniach faktycznych poprzez ustalenie na podstawie nieprawidłowej oceny dowodów, iż oskarżony dopuścił się czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia w sytuacji, gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na ustalenie, iż oskarżony miał świadomość istnienia po jego stronie obowiązku alimentacyjnego względem małoletniego J. M..	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		

Materiał dowodowy, trafnie oceniony przez Sąd Rejonowy jako wiarygodny i miarodajny (zwłaszcza w postaci zeznań K. S.), pozwolił na niebudzące wątpliwości ustalenie, że G. M. dopuścił się popełnienia zarzucanego mu przestępstwa z art. 209 § 1a kk. Podkreślić należy, że omawiany zarzut był pochodną rozpoznanego już zarzutu błędnej oceny materiału dowodowego. Apelujący upatrywał błędu w ustaleniach faktycznych co do sprawstwa G. M. w zakresie czynu z art. 209 § 1a kk w nieprawidłowej ocenie dowodów z wyjaśnień podsądnego. W konsekwencji, w sytuacji gdy nieskuteczna okazała się próba podważenia prawidłowości oceny wartości dowodowej wyjaśnień oskarżonego to jednocześnie chybiony był także zarzut błędu w ustaleniach faktycznych.

Jak już wyżej podkreślano oskarżony był obecny na rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku rozwodowego przez Sąd Okręgowy w Poznaniu w dniu 23 września 2009 r., w którym to orzeczono również o obowiązku uiszczania przez G. M. na rzecz syna J. M. renty alimentacyjnej w kwocie 500 zł miesięcznie. Podsądny znał zatem treść orzeczenia rozwodowego od chwili jego wydania, a więc zdawał sobie doskonale sprawę, że ciąży na nim obowiązek płacenia alimentów. Odmienne tłumaczenie prezentowane przez oskarżonego w toku niniejszego postępowania nie zasługiwało na uwzględnienie, gdyż nie zostało poparte dowodowo w najmniejszym stopniu i było zupełnie niewiarygodne (co zostało szczegółowo omówione przy zarzucie 3.1.)

Wniosek		
Zmiana zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu, ewentualnie uchylene zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Brak podstaw do uwzględnienia powyższych wniosków z uwagi na całkowitą niezasadność omówionego zarzutu. Jak już była mowa wyżej, z wiarygodnych dowodów wynikało wprost, że oskarżony swoim zachowaniem wyczerpał wszystkie ustawowe znamiona przestępstwa z art. 209 § 1a kk. Brak było więc podstaw dla zaaprobowania stanowiska obrońcy o błędnym ustaleniu sprawstwa jego klienta co do tego czynu, skoro z materiału dowodowego, należycie ocenionego przez Sąd wyrokujący w sprawie wynikał wniosek przeciwny.		
Lp.	Zarzut	
3.4.	Błąd w ustaleniach faktycznych poprzez ustalenie, iż brak przekazywania środków w okresie objętym zarzutem narażał pokrzywdzonego na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, mimo że ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, iż zaspokojenie potrzeb życiowych małoletniego w ww. okresie nie było zagrożone.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>	
<p>W pierwszej kolejności niezbędne jest wyjaśnienie, iż zaspokajanie potrzeb życiowych uprawnionego przez osoby trzecie do tego niezobowiązane, a nawet współzobowiązane, nie wyłącza ustawowych znamion występku określonego w art. 209 § 1a kk (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2019 r., sygn. akt IV KS 35/18, Legalis nr 1871069). Podobnie stanu zagrożenia spowodowanego niepłaceniem rat alimentacyjnych nie niweluje to, że środki na zaspokojenie potrzeb osoby uprawnionej pochodziły w funduszu alimentacyjnego czy ośrodka pomocy społecznej (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 25 stycznia 2019 r., sygn. akt II AKa 402/18, Lex nr 2632614). Mając na względzie przytoczone judykaty należało stanąć na stanowisku, że fakt zaspokajania potrzeb J. M. w okresie objętym zarzutem przez jego matkę (z pomocą alimentów z funduszu alimentacyjnego w wysokości 500 zł miesięcznie przez cały okres objęty skazaniem oraz innych świadczeń socjalnych) wcale nie wykluczał spełnienia znamienia „narażenia na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych”. Matka J. M. podejmowała szereg działań mających na celu uzyskanie odpowiednich środków finansowych niezbędnych dla zaspokojenia potrzeb swojego dziecka J. M.. Gdyby nie starania K. S. i determinacja w zapewnieniu dziecku godnego życia, J. M. mógłby mieć</p>	

<p>kłopoty z zaspokojeniem swoich podstawowych potrzeb życiowych. Nie ulega więc żadnej wątpliwości, że ustalenie Sądu Rejonowego, zgodnie z którym oskarżony poprzez swoje zachowanie naraził syna J. M. na niemożność spełnienia podstawowych potrzeb życiowych, było całkowicie prawidłowe.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Zmiana zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu, ewentualnie uchylene zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Brak podstaw do uwzględnienia powyższych wniosków z uwagi na bezzasadność omówionego zarzutu. Oskarżony swoim zachowaniem wyczerpał wszystkie ustawowe znamiona przestępstwa niealimentacji w postaci kwalifikowanej opisanej w art. 209 § 1a kk. W pełni prawidłowe było więc przypisanie mu odpowiedzialności karnej na ten czyn i wymierzenie kary. Wnioski podniesione przez obrońcę nie zasługiwały na uwzględnienie.</p>		
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>	
<p>3.5.</p>	<p>Błąd w ustaleniach faktycznych poprzez ustalenie, iż wymierzenie kary ograniczenia wolności względem oskarżonego jest karą sprawiedliwą i adekwatną, mimo iż Sąd Rejonowy słusznie zauważył, iż oskarżony od wielu lat przebywa</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>

	i pracuje za granicą, co w sposób oczywisty utrudni bądź uniemożliwi jej ewentualne wykonanie.	
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Zarzut ten należało potraktować jako zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonej kary, a nie błędu w ustaleniach faktycznych, jak nieprawidłowo przyjął w apelacji obrońca. Odnosząc się do niego merytorycznie, Sąd Okręgowy uznał, iż rzeczywiście orzeczenie wobec oskarżonego kary ograniczenia wolności w wymiarze łącznym 1 roku nie byłoby rozwiązaniem trafnym. Podsądny faktycznie (co wskazał w uzasadnieniu już Sąd Rejonowy) od wielu lat stale przebywa poza granicami kraju i tam pracuje. Tak więc jego centrum życiowe znajduje się poza Polską. Wiadomym jest, że wykonanie kary ograniczenia wolności wiązałoby się dla G. M. z koniecznością powrotu do kraju, a to z kolei mogłoby spowodować utratę aktualnego zatrudnienia w Wielkiej Brytanii. Sąd II instancji stwierdził, że dla spełnienia wszystkich celów stawianych karze (zarówno w zakresie prewencji generalnej, jak i indywidualnej) nie jest niezbędne orzekanie kary ograniczenia wolności, z którą wiązałyby się dla oskarżonego wymienione wyżej bardzo dotkliwe konsekwencje. Zdaniem Sądu odwoławczego wystarczające w tym przypadku będzie orzeczenie wobec oskarżonego G. M. kary grzywny, tj. kary najłagodniejszej rodzajowo za występki z art. 209 § 1a kk. Podsądny jest zatrudniony na stałe, posiada więc odpowiednie środki finansowe dla wykonania kary		

grzywny. Nie bez znaczenia jest to, że ustawodawca przewidział wprost możliwość wymierzenia za czyn z art. 209 § 1a kk kary grzywny. Faktem jest, że okres objęty zarzutem jest stosunkowo długi (ponad 6 lat) i w tym czasie oskarżony nie zapłacił na rzecz J. M. żadnych alimentów. Niemniej jednak zdaniem Sądu Okręgowego nie wyklucza to możliwości wymierzenia w stosunku do podsądnego najłagodniejszej rodzajowo kary jednak w wymiarze odpowiednio surowym uwzględniającym zarówno stopień winy jak i społecznej szkodliwości tego przestępstwa, a także dotychczasową niekaralność oskarżonego. Ostatecznie Sąd II instancji uznał, że w pełni adekwatna do okoliczności tej sprawy i sprawiedliwa będzie kara 250 stawek dziennych grzywny, przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej grzywny na kwotę 30 zł. Tak ukształtowana kara spełni wszystkie cele i unaoczní oskarżonemu niedopuszczalność tego typu zachowań jakich dopuścił się w okresie objętym zarzutem.

Wniosek

Zmiana zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu, ewentualnie uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia potwierdziła słuszność wskazań zawartych w apelacji odnośnie rażącej surowości

orzeczonej kary ograniczenia wolności. Z wykonaniem tej kary wiązałoby się dla oskarżonego szereg niedogodności, w tym konieczność przeprowadzenia się na pewien okres czas z Wielkiej Brytanii do Polski i możliwość utraty aktualnego miejsca zatrudnienia poza granicami kraju. Są to zbyt daleko idące skutki w stosunku do stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu, jakiego dopuścił się oskarżony. Uznano więc, że wystarczające dla spełnienia wszystkich celów kary będzie orzeczenie w stosunku do G. M. kary 250 stawek dziennych grzywny po 30 zł stawka. Dlatego Sąd Okręgowy zmienił i złagodził zaskarżone orzeczenie w zakresie rodzaju i wymiaru orzeczonej kary.

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>1.</p>	<p>Brak powodów do rozbicia zachowań oskarżonego na dwa czyny popełnione w osobnych okresach: od listopada 2012 r. do maja 2017 r. oraz od czerwca 2017 r. do 11 czerwca 2019 r.</p>
<p>Związłe o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p><i>W okresie objętym zarzutem, a więc od 11 listopada 2012 r. do 11 czerwca 2019 r. G. M. nie zapłacił żadnych środków finansowych na rzecz syna J. M. tytułem alimentów. Niealimentacja ze strony oskarżonego nie miała więc żadnych przerw. Ponadto tutejszy Sąd uważa, że przestępstwo usankcjonowane w art. 209 § 1a kk ma charakter trwały. Oznacza to, że sprawca popełnia określony w nim czyn przez cały okres jego trwania (M. Borodziuk, zakres kryminalizacji przestępstwa nie alimentacji po nowelizacji w 2017 r.; pomocniczo uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 września 2000 r., I KZP 22/00, OSNKW 2000, nr 9-10, poz. 79). Z uwagi na powyższe nie było</i></p>	

<p>zasadnym uznawania G. M. za winnego dwóch odrębnych czynów, rozdzielonych sztucznie właściwie jedynie z uwagi na zmianę brzmienia przepisu art. 209 kk, która weszła w życie w czerwcu 2017 r. Zachowanie podsądnego stanowiło zaś jeden czyn zabroniony i należało uznać G. M. za winnego popełnienia jednego przestępstwa z art. 209 § 1a kk i wymierzyć za ten czyn jedną karę.</p>	
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>0.11.</p>	Przedmiot utrzymania w mocy
<p>Zwięźle o powodach utrzymania w mocy</p>	
<p>0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>0.0.11.a)</p>	Przedmiot i zakres zmiany
<p>Wyrok Sądu I instancji został zmieniony w ten sposób, że w miejsce orzeczeń z pkt 1 i 2 uznano oskarżonego G. M. za winnego tego, że w okresie od dnia 11 listopada 2012 roku do dnia 11 czerwca 2019 roku w F. gm. Ł. uchylał się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 23 września 2009 roku – sygn. akt I C (...), poprzez nielożenie świadczenia alimentacyjnego w kwocie 500 złotych miesięcznie na rzecz małoletniego syna J. M., przez co łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej trzech świadczeń alimentacyjnych, czym naraził pokrzywdzonego na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, tj. popełnienia przestępstwa z art. 209 § 1a kk i za to na podstawie art. 209 § 1a kk w zw. z art. 33 § 1 i 3 kk wymierzono oskarżonemu karę grzywny w ilości 250</p>	

stawek dziennych, przy ustaleniu stawki dziennej grzywny na kwotę 30 złotych.	
Zwięźle o powodach zmiany	
<p>Dostrzeżone z urzędu uchybienie polegające na nieuzasadnionym rozdzieleniu zachowania objętego zarzutem aktu oskarżenia na dwa odrębne czyny jedynie z uwagi na zmianę brzmienia przepisu art. 209 kk, która weszła w życie na koniec maja 2017 r. spowodowało konieczność zmodyfikowania zaskarżonego orzeczenia poprzez uznanie G. M. w miejsce orzeczeń z pkt 1 i 2 za winnego popełnienia jednego czynu zabronionego, tj. przestępstwa z art. 209 § 1a kk i wymierzenia za ten czyn jednej kary. Natomiast dokonana zmiana wymiaru kary orzeczonej w stosunku do podsądnego wynikała z uwzględnienia w toku kontroli instancyjnej zarzutu rażącej niewspółmierności orzeczonej kary. W następstwie przyjęcia, że wymierzona przez Sąd Rejonowy kara ograniczenia wolności nie była odpowiednia do okoliczności przedmiotowej sprawy i nie uwzględniała w odpowiedni sposób sytuacji osobistej oskarżonego oraz uznania, że wystarczająca w tym przypadku dla spełnienia wszystkich celów kary będzie kara najłagodniejszego rodzaju, Sąd Okręgowy wymierzył G. M. za przypisany mu czyn (w sposób zmodyfikowany w wyroku Sądu odwoławczego) karę 250 stawek dziennych grzywny, przy ustaleniu wysokości stawki dziennej grzywny na kwotę 30 złotych.</p>	
o.o.11.b)	Przedmiot i zakres zmiany
Wyrok Sądu I instancji został zmieniony w ten sposób, że uchylono orzeczenia z punktów 3 i 4.	
Zwięźle o powodach zmiany	
Z uwagi na dokonaną przez Sąd Okręgowy zmianę w zakresie kary orzeczonej w stosunku do oskarżonego za przypisane mu przestępstwo z art. 209 § 1a kk z kary ograniczenia wolności na karę grzywny niezbędne było uchylenie rozstrzygnięć zawartych w punktach 3 i 4 zaskarżonego orzeczenia, gdyż stały się one bezprzedmiotowe.	

0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia		
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
2.	Postępowanie odwoławcze nie dostarczyło podstaw do dalszej	

	ingerencji w zaskarżony wyrok, a więc w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok został utrzymany w mocy.
6. Koszty Procesu	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
3.	<p>Zgodnie z art. 636 § 1 kpk w razie nieuwzględnienia środka odwoławczego wniesionego przez oskarżonego ma on obowiązek ponieść koszty procesu. Koszty te zgodnie z art. 616 § 1 kpk obejmują: koszty sądowe na które składają się wydatki poniesione przez Skarb Państwa od chwili wszczęcia postępowania oraz opłaty.</p> <p>Sąd Okręgowy zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 zł tj. ryczałt za doręczenie wezwań i innych pism, co wynika z § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (Dz. U. z 2013, poz. 663 ze zm.) i na podstawie art. 3 ust. 1 w zw. z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t.j. Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) wymierzył mu opłatę za obie instancje w kwocie 750 zł.</p>

7. PODPIS
Hanna Bartkowiak